

LA CĂRĂ ROSIE

ORGAN AL COMITETELOR ORĂȘENESC ȘI RAJONAL P.M.R. ARAD ȘI AL SFATURILOR POPULARE ORĂȘENESC ȘI RAJONAL

Arad, anul XXII nr. 6357 | 4 pag. 25 bani | Duminică, 31 Ianuarie 1965

ÎN ZILELE IERNII

Pregătesc răsăturile

La cooperativa agricolă de producție „Victoria” din comuna Nădlac, se lucrează intens la amenajarea răsăturilor pentru roșii timpurii. Cooperatorii și-au propus și în anul acesta să cultive o suprafață de 36 ha cu roșii timpurii și două ha, cu roșii de toamnă. Întrucât s-au convins că de la roșii se pot realiza venituri frumoase. Până în prezent au fost amenajați peste 900 m.p. de răsături, transportându-se continuu gu-

noi și mranită. Cele mai avansate sînt brigada nr. 1 condusă de Teodor Pădărie și brigada nr. 6 condusă de Dimitrie Păiș. Șefii de echipă ca: Stela Ilean și Uroș Popon, îndrumă cu pricepere lucrările.

Totodată, cooperatorii au pus în funcție și serea înmulțitor, în care de asemenea au fost amenajați 120 m.p. pentru răsături.

ȘTEFAN FRĂNYO, coresp.

Activitate intensă

Grădina de legume a cooperativei agricole de producție din Bujac se va întinde anul acesta pe 40 de hectare, cu 4 ha mai mult decât în anul trecut. În afară de culturile din cîmp, grădinarii vor avea grijă să producă trifandale pe 1.000 m.p. castraveți, pe 500 m.p. ardei iuși, roșii, vinete etc. O bună parte din terenul destinat culturii legumelor, anume 25 hectare vor fi irigate. Harnic, grădinarii au început în această lună să se ocupe cu pricepere de producția de legume timpurii. Așa se face că până acum s-au reprodus 30.000 lire ardei iuși iar în serea înmulțitor se continuă semănatul roșiilor. Paralel cu aceasta se lucrează la confecționatul rozejinilor și se pregătesc preesele pentru ghișeele nutritive.

Și la sediul celor trei brigăzi de cîmp, activitatea cooperativilor este destul de intensă. Stabilindu-se din vreme care culturile vor fi îngrășate, se transportă îngrășămintele chimice la sediul brigăzilor înclt îndată ce timpul permite să se treacă la aplicarea acestor îngrășăminte mai ales la cerealele de toamnă.

A. NAN, coresp.

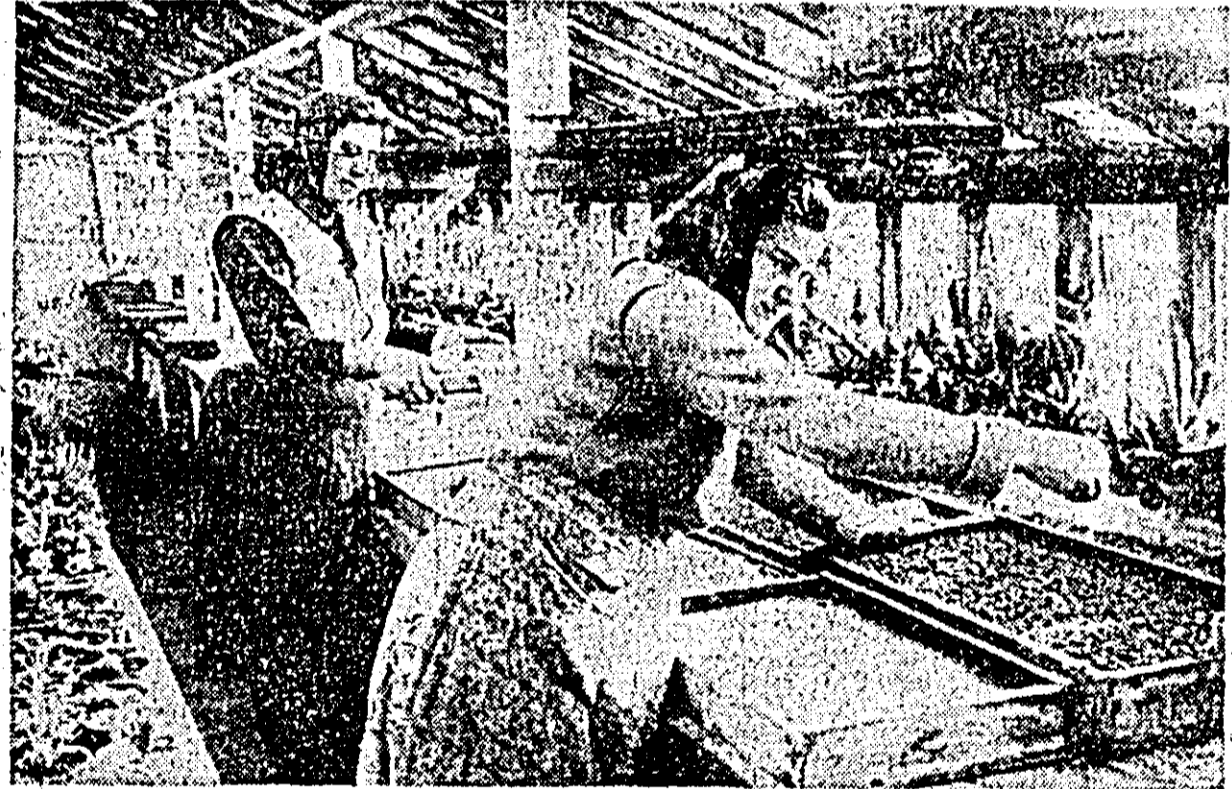
La învățămîntul agrozootehnic

În seara aceea lapovița și ninsoarea cădeau într-una. Dar în una din sălile cooperativei agricole de producție din Orășoara era cald și domnea o atmosferă plăcută. Rînd pe rînd în scaune au luat loc cursanții anului III de la cercul de cultura plantelor de cîmp unde inginerul agronom Boris Verbișchi ținea a 17-a lecție. Cursanții erau numai ochi și urechi. De altfel tema: „Mijloacele folosite la combaterea bolilor și dăunătorilor” era interesantă și activă. Toți cei 29 de cursanți își fău din cînd în cînd notițe pentru a ști cum să se lupte cu acești dăunători care aduc pagube culturilor. Printre cei mai activi cursanți la acest cerc se numără

Aurel Nan, Ștefan Ananie, Filimon Popa și alții.

Și la cercul de cultura plantelor pentru anul II cei 18 cursanți printre care Ana Lutter, Ana Eipert și alții, studiază cu atenție, astfel ca să aplice în practică cele învățate.

Legumicultorii vin și ei seara, după ce ziua lucrează la răsăturile, să asculte lecțiile predate de tovarăsa Edith Schmidt. Cei 14 lecții predate între care pregătirea răsăturilor, cultura cepei etc. sînt de un real folos în activitatea de față a grădinarilor care se străduiesc să obțină bune rezultate. Printre ei se numără Elisabeta Botișteanu, Maria Păiș, Elena Ștefan și alții.

Grădinarii cooperativei agricole de producție din Bujac se pregătesc intens pentru producția de legume din acest an. Iată-le pe tovarășele Elisabeta Szekeres și Iuliana Hegedüs semănd roșii în paturile calde.

CARNET ELECTORAL

Activitate bogată la casele alegătorului

Casele alegătorului de pe cuprînsul raionului nostru devin puncte tot mai puternice de atracție pentru locuitorii satelor. E și firesc să fie așa, deoarece aici se desfășoară acum o bogată activitate cultural-artistică. Legată de campania electorală în care ne aflăm. Bundoară, la Curtici, Pincola, Șiria, Vinga, Felnac, Nădlac și în alte localități s-a ținut recent conferința „Legea socială” — expresie a voinței poporului, care a fost ascultată cu viu interes de către un mare număr de alegători. În numeroase localități s-a făcut o expunere despre importanța acțiunii istorice de la 24 ianuarie 1859. La

casele alegătorului din Șag s-a dezbătut articolul „Candidații poporului”, apărut recent în ziarul „Scinteia”, iar numeroși alegători din Pecica au participat la expunerea despre dreptul la vot în țara noastră. Pe lângă conferințe, în cadrul casei alegătorului au loc alte acțiuni interesante. De exemplu, la Seceani și Pecica s-a prezentat răsăria piesei „Conu Leonida” — o scrișoară pierdută”. „Dumbrăveanu”, „Ploaia”, „Precupeț”, „Titanic vals” etc., iar formatiile corale și-au îmbogățit repertoriul cu cîtecele „Volam pentru pace”, „Merg cu dragă mea la vot” și multe altele. La deslășurarea unei bogate activități în cadrul casei alegătorului participă numeroși activiști culturali, cadre didactice și alți intelectuali ai satelor.

Mecanizatorii urgentează ritmul reparațiilor

În ultimele zile, la SMT Aradul Nou a crescut simțitor ritmul reparațiilor la utilajul agricol. Pînă acum peste 50 la sută din tractoare, 70 la sută din pluguri, 57 la sută din semănătorile necesare campaniei agricole de primăvară, toate discutoarele, aproape toate sapele rotative și grapele, sînt reparate. Mai slab decurg lucrările la repararea cultivatoarelor și a utilajului filo-sanitar.

La obținerea de rezultate bune dau dovadă de hărnicie și pricepere strungarul Gheza Kutalek, mecanicul Francisc Messmann, Emeric Antal, Ilmiparul Gheorghe Milovan, fierarul Ioan Kato, Ștefan Șerb, mecanicul Martin Eisenbell, Petru Putlici și Petru Krutsch.

A. SÖLLNER, coresp.

COMUNICATUL

Direcției Centrale de Statistică cu privire la îndeplinirea planului de stat al Republicii Populare Romîne pe anul 1964

Planul de stat pe anul 1964 a fost realizat după cum urmează:

I. Industrie

Planul producției globale industriale pe anul 1964 a fost îndeplinit în proporție de 102,6 la sută. Producția globală industrială a crescut față de anul 1963 cu 14,1 la sută. În industria mijloacelor de

producție creșterea a fost de 15,3 la sută și de 10,9 la sută în industria bunurilor de consum. Pe principalele ramuri, producția a crescut față de anul 1963 după cum urmează:

Industria construcțiilor de mașini și prelucrării metalelor	18 la sută
Industria chimică	24 la sută
Industria energiei electrice și termice	22 la sută
Industria metalurgică	11 la sută
Industria materialelor de construcții	14 la sută
Industria de exploatare și prelucrare a lemnului	13 la sută
Industria ușoară	11 la sută
Industria alimentară	11 la sută

Pe ministere, organizații centrale, sfaturi populare, planul producției globale industriale a fost îndeplinit după cum urmează:

Ministerul Industriei Construcțiilor de mașini	102,2
Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei	100,6
Ministerul Industriei Metalurgice	104,4
Ministerul Minelor și Energiei Electrice	102,5
Ministerul Industriei Construcțiilor	105,0
Ministerul Economiei Forestiere	105,4
Ministerul Industriei Ușoare	102,2
Ministerul Industriei Alimentare	101,9
Unitățile Industriale ale Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor	104,0
Unitățile Industriale Poligrafice ale Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă	103,3
Unitățile Industriale Locale ale Sfaturilor Populare	105,7
Unliunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești	103,5

Producția globală industrială a fost în 1964 de 2 ori mai mare decât în 1959. În perioada 1960-1964 ritmul mediu anual de creștere a fost de 14,8 la sută, față de cea de 13 la sută prevăzută în Directivile Congresului al III-lea al PMR pentru întreaga perioadă a planului de șase ani.

Producția mijloacelor de producție a crescut de 2,1 ori față de 1959, cu un ritm mediu anual de creștere de 16 la sută; ritmul superior s-a realizat în industria chimiei, hârtiei și celulozei (24 la sută), în industria energiei electrice și termice (18,8 la sută), în industria construcțiilor de mașini și prelucrării metalelor (18,2 la sută).

Nivelul producției globale prevăzută prin Directivile Congresului al III-lea al PMR pentru anul 1965 a fost depășit în anul 1964 de industria construcțiilor de mașini și a prelucrării metalelor.

Producția bunurilor de consum a fost în 1964 mai mare cu 80 la sută față de 1959 și s-a realizat un ritm mediu anual de creștere de 12,5 la sută.

În anul 1964 planul a fost îndeplinit și depășit la majoritatea produselor industriale. S-au produs peste plan importante cantități de: fontă, oțel, cocs metalurgic, laminat finit plin, țevi de oțel, cărbune, uleiuri minerale, motoare cu combustie internă, instalații de foraj complete, utilaje tehnologice pentru fabricarea de ciment, rîmnic, produse sode, îngrășăminte fosfatice, anti-dăunători, detergenți, lacuri și vopsele, envelope auto-tractor-avion, celuloză, ciment, geamuri trase, chierestea, plăci din particule aglomerate, plăci fibrolemnoase, mobilă, aparate de radio, frigider, țesături, încălzăminte, unt, brînzetură, zahăr, uleiuri comestibile etc.

Producția principalelor produse industriale în anul 1964 se prezintă astfel:

Unitatea de măsură	producția efectivă 1964	
	date absolute	față de 1963 în %
Fontă	mil tone	1924 113
Oțel	mil tone	3039 112
Laminat finit plin	mil tone	2062 108
Tevi de oțel	mil tone	551 115
Cocs metalurgic	mil tone	1146 100,4
Cărbune brut extras	mil tone	11123 108
Țevi extras	mil tone	12395 101
Produse petrolere albe	mil tone	6888 104
Uleiuri minerale	mil tone	448 110
Gas metan	mil m. cubi	11417 113
Energie electrică	mil kWh	13826 118
Energie termică	mil G cal	6429 140
Mașini-unelte pentru așchierarea metalelor	bucăți	6987 131
Motoare cu combustie internă	mil CP	770 140
Motoare electrice peste 0,6 kW	mil kW	1099 109
Generatoare electrice de curent alternativ	mil kVa	156 147
Transformatoare de forță peste 0,25 kVa	mil kVa	3392 99,5
Instalații de foraj complete	bucăți	122 102
Utilaje tehnologice pentru industria chimică	tone	51592 117
Utilaje tehnologice pentru prelucrarea fierului	tone	16226 115
Utilaje tehnologice pentru industria siderurgică și turnătorii	tone	39895 119
Utilaje tehnologice pentru fabrici de ciment	tone	7431 103
Vagoane marfă magistrale	bucăți	8319 162
Locomotive Diesel electrice de 2100 CP	bucăți	85 144
Autovehicule	bucăți	22112 110
Rulmenți	mil bucăți	11068 126
Tractoare	bucăți	15951 120
Sodă calcinată și caustică	mil tone	540 108
Acid sulfuric	mil tone	417 122
Ingrășăminte chimice (substanță activă 100 la sută)	mil tone	219 119
— Ingrășăminte fosfatice (100 la sută P ₂ O ₅)	mil tone	111 112
— Ingrășăminte azotoase (100 la sută N)	mil tone	108 127
Anti-dăunători	tone	20512 108
Coloranți organici	tone	6133 103
Lacuri și vopsele	tone	38297 115
Negru de fum	tone	35394 107
Cauçuc sintetic	tone	19373 328(11)
Mase plastice și rășini sintetice	tone	47673 155
Fibre și fire chimice	tone	6215 109
Anvelope auto-tractor-avion	mil bucăți	1206 131
Celuloză	mil tone	223 114
Hîrtie	mil tone	212 111
Ciment	mil tone	4752 109
Materiale de zidărie (în echivalent cărămidă ceramice normale)	mil bucăți	1068 93
Prefabricate din beton armat	mil m cubi	848 124
Geamuri trase în echivalent 2 mm grosime	mil m pătrați	25205 105
Chierestea	mil m cubi	4629 101
Plăci	mil m cubi	187 118

(1) Producția a început în trimestrul II, 1963

Unitatea de măsură	producția efectivă 1964	
	date absolute	față de 1963 în %
Plăci din particule aglomerate	mil tone	126 126
Plăci fibrolemnoase	mil tone	128 173
Țesături de bumbac și tip bumbac	mil m pătrați	302 100,2
Țesături de lînă și tip lînă	mil m pătrați	41 107
Țesături de mătase și tip mătase	mil m pătrați	32 105
Tricotaje	mil bucăți	68138 120
Confecții din țesături	mil lei	6694 112
Încălzăminte	mil per.	36522 106
— Încălzăminte din piele	mil per.	24461 107
Mobilă	mil lei	2589 115
Televizoare	mil bucăți	55 82
Aparate de radio	mil bucăți	271 113
Frigider	mil bucăți	101 141
Mașini electrice de spălat rufe pentru uz casnic	mil bucăți	89 81
Carne	mil tone	284 107
Preparate și conserve de carne	tone	75274 101
Pește	tone	32376 94
Conserve și semiconserve de pește	tone	9280 103
Lapte de consum (inclusiv lapte praf)	mil hl	2429 104
Brînzetură	tone	55074 127
Unt	tone	18963 117
Uleiuri comestibile	mil tone	168 105
Zahăr	mil tone	349 121

Realizări însemnate au fost obținute în creșterea nivelului tehnic al producției ca urmare a dării în funcțiune a noi obiective moderne, a înzestrării întreprinderilor cu mașini și instalații cu un înalt grad de tehnicitate, a introducerii de noi procedee tehnologice, a mecanizării și automatizării în continuare a proceselor de producție; au fost obținute noi realizări în valorificarea superioară a resurselor naturale.

Au fost introduse în fabricație noi tipuri de mașini, utilaje și instalații cu caracteristici funcționale la nivelul tehnicii moderne, a continuat acțiunea pentru îmbunătățirea calității producției în toate ramurile industriale, s-a lărgit sortimentul bunurilor de larg consum.

Noi tipuri de mașini și utilaje cu parametri tehnici ridicați au fost asimilate și introduse în fabricație, ca de exemplu: auto-camionul de 5 tone, un nou tip de vagon de călători, autotransformatoare de 200 mil kVa pentru tensiunea de 220 mil volți, mașina de tăcărăt minieră cu cupă de 10-16 m cub/oră, mașina de brosat de 15 tone, mașina de sleuit canturi profilate de 5000x150 mm etc.

Pentru producția anului 1965 au fost pregătite: un nou tip de instalație foraj pentru mari adâncimi, locomotive Diesel hidraulice, mașini automate de înecție pentru materiale plastice, războiul automat de țesut mătase, motoare sincrone de 100-1000 kW.

Se fac pregătiri pentru punerea în fabricație a grupului turbogenerator de 50 Mw și ozanului de abur cu debit de 420 tone/oră, a tre tipuri noi de mașini și instalații precum și noi tipuri de mașini-unelte de mare randament.

S-a extins asimilarea de utilaje pentru linii tehnologice și instalații complexe cum sînt: li-

na pentru producția acidului sulfuric cu o capacitate de 100 000 tone/an, instalațiile hidroenergetice pentru centralele de pe Bistrița, linia automatizată de producție ceramică pentru construcții, instalațiile pentru fabricarea plăcilor și mobilă, complexele de morărit și panificație.

Ca urmare a măsurilor luate de promovare sistematică a progresului tehnic în toate ramurile industriale, pentru o mai bună folosire a capacităților de producție și a tehnicii noi cu care au fost dotate întreprinderile, de ridicare continuă a calificării cadrelor, planul productivității muncii pe anul 1964 a fost depășit, trei sferturi din sporul producției fiind obținut pe seama creșterii productivității muncii.

Productivitatea muncii în industrie a crescut în 1964 față de anul precedent cu peste 10 la sută. Creșteri însemnate ale productivității muncii s-au obținut în industria construcțiilor de mașini și prelucrării metalelor (12 la sută); industria chimică (12 la sută); industria materialelor de construcții (14 la sută); industria de exploatare și prelucrare a lemnului (11 la sută); industria țesăturilor, blănării și încălzămîntului (12 la sută).

În anul 1964, productivitatea muncii în industrie a fost cu 51 la sută mai mare decât în 1959. Ritmul mediu anual de creștere în perioada 1960-1964 a fost de 8,6 la sută față de limitele de 8,1 la sută — 8,7 la sută prevăzute în Directivile Congresului al III-lea al PMR pentru întreaga perioadă a planului de șase ani.

Sarcina de reducere a prețului de cost în industrie a fost îndeplinită, realizându-se o reducere a prețului de cost de 1,6 la sută față de prețul de cost mediu din anul precedent, obținându-se însemnate economii.

II. Agricultură și silvicultură

În anul 1964 s-au obținut rezultate însemnate în dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii.

S-a înfrînt bază tehnică materială a agriculturii, s-au luat măsuri în continuare pentru profilarea și specializarea gospodăriilor agricole de stat, a continuat acțiunea de consolidare economico-organizatorică a cooperativei agricole de producție.

La sfîrșitul anului în agricultură au existat 683 gospodării agricole de stat cu o suprafață agricolă de peste 2 milioane ha, 4.716 cooperative agricole de producție cu o suprafață de aproape 9 milioane ha, 259 stațiuni de mașini și tractoare.

Prin dotarea stațiilor de mașini și tractoare și a gospodăriilor agricole de stat cu noi tractoare și mașini agricole, parcul a sporit, ajungînd la sfîrșitul anului 1964 la 74 400 tractoare fizice, 63 500 semănători mecanice, 35 200 combine pentru cereale păioase și alte numeroase mașini agricole.

Suprafața arabilă ce revine în medie unui tractor fizic a scăzut de la 270 ha în 1959 la 132 ha în 1964.

Volumul lucrărilor executate de stațiile de mașini și tractoare a fost cu 3 la sută mai mare decât în 1963 și de 3,2 ori mai mare față de 1959.

În gospodăriile agricole de stat s-a asigurat ca și în anii precedenți mecanizarea integrală a lucrărilor la arat, semănat, precum și la recoltatul cerealelor păioase. În cooperativele agricole de producție lucrările agricole au fost executate mecanizat într-o proporție însemnată.

S-a continuat acțiunea de valorificare a terenurilor prin lucrări

de îndiguri și desecări, mai ales în lunca inundabilă a Dunării.

A fost plantată în masiv, în deosebi pe terenuri improprilor altor culturi, o suprafață de peste 20 000 ha viță de vie și aproape 20 000 ha livezi.

În ultimii ani cercetarea științifică în agricultură a obținut rezultate de seamă în crearea de noi soiuri de plante cu indici calitativi de producție superioari.

Pentru producția anului 1964 s-au utilizat 11 soiuri de grâu de înaltă productivitate, 10 hibridi dubli de porumb și 3 soiuri superioare de sfeclă de zahăr. Aproape întreaga suprafață cultivată cu grâu, porumb, floarea-soarelui și sfeclă de zahăr de gospodăriile agricole de stat și cooperativele agricole de producție a fost însemnată în mîntăla cu semințe din soiuri de înaltă productivitate.

În anul 1964 s-a obținut o producție de cereale superioară producției din 1963, ceea ce a asigurat nevoile de consum ale populației, precum și cele necesități ale economiei naționale.

În perioada 1960-1964 s-a obținut în medie pe an o producție totală de cereale de 10,3 milioane tone, față de 9,2 milioane tone media anilor 1955-1959, la floarea-soarelui 495 mil tone, față de 314 mil tone, la sfeclă de zahăr 2,9 milioane tone, față de 2,1 milioane tone.

Pentru asigurarea bazelor furajere, suprafața cultivată cu plante de nutreț a fost de 1,5 milioane ha, obținându-se creșteri față de anii precedenți la culturile cu o productivitate mai mare și cu valoare nutritivă ridicată.

(Continuare în pag. III-a)

VIATA CULTURALA

Măine începe Luna cărții la sate O acțiune tradițională

Printre acțiunile culturale ce se organizează în perioada de iarnă în mediul sătesc „Luna cărții la sate” se înscrie ca o manifestare tradițională de larg răspândire. Astăzi, în satele și comunele patriei se deschide în cadrul festiv „Luna cărții la sate” care se desfășoară între 1 februarie — 1 martie 1965.

Organizată sub auspiciile Comitetului de stat pentru cultură și artă și a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum precum și cu concursul Ministerului Învățământului, Consiliului Național al Femelor și CC al UTM, „Luna cărții la sate” urmărește ca prin manifestările culturale cu cartea să pună la îndemina oamenilor muncii de la sate noi lucrări politice, agrozootehnice și beletristice și să contribuie la ridicarea nivelului lor de conștiință și cultură. Atragea unora categorii noi de cititori, prin stimularea interesului colectivității și specialiștilor în agricultură pentru acele cărți care răspund cerințelor practice ale dezvoltării agriculturii și contribuie la ridicarea nivelului lor politic și îmbogățesc cunoștințele agrozootehnice și culturale, constituie unul din obiectivele principale pe care îl urmărește organizarea „Lunii cărții la sate”.

O altă latură importantă ce se cere rezolvată în această perioadă este întărirea legăturilor dintre scriitori, redactori și cititori.

În perioada „Lunii cărții la sate” activiștii pe lângă muncă trebuie să dea prilejul locuitorilor din comune și sate să participe la manifestările culturale cu caracter de masă care vor fi găzduite de căminele culturale, școli, bibliotecă, la casele de cultură etc. Pentru realizarea obiectivelor propuse vor trebui organizate cu concursul bibliotecarilor din fiecare comună și sat lecturi literare, recitări, simpoziune și sezoane literare pe teme ca: „Din creația scriitorilor preferați”, „Cartea care mi-a plăcut”, „Erol și fafale din cărți”, expuneri pe teme din broșurile ce apar, din concursuri pe tema „Cine citește însoțește” etc. De asemenea, vor trebui organizate întâlniri între cititori cu deținătorii celor mai bune biblioteci personale cu tema „Biblioteca personală, tezaur de cunoștințe”.

Un sprijin substanțial pentru desfășurarea cu bune rezultate a „Lunii cărții la sate” trebuie să acorde și secția de învățământ a Statului popular raional precum și direcțiile de școli. Astfel vor trebui organizate serbări literare, prezentări de cărți, recenzii, concursuri pentru cei mai buni elevi recitatori și poezitari. Cadrele didactice vor trebui să sprijine organizarea acestor manifestări.

Și consiliul raional agricol îl revin sarcini privind desfășurarea „Lunii cărții la sate”. Astfel vor trebui organizate întâlniri între ingineri și cooperatori, discuții pe tema „Cum mi-au ajutat cunoștințele din cărți în activitatea de producție” etc.

Comitetul raional UTM, prin organele și organizațiile sale, va trebui să sprijine căminele culturale, bibliotecile, școlile și cooperativele în organizarea și desfășurarea „Lunii cărții la sate”. Va trebui de asemenea ca la serile literare, prezentările de cărți, concursuri să fie antrenanți cel mai mulți tineri și să se acorde o deosebită atenție creșterii numărului de cititori din rândul tineretului.

În vederea îndeplinirii cu succes a obiectivelor, ce se urmăresc cu ocazia „Lunii cărții la sate” Comitetul raional de cultură și artă a stabilit un plan de măsuri cu sarcini concrete ce revin fiecărei bibliotecă, cămin cultural în așa fel ca această manifestare culturală de masă să contribuie la ridicarea nivelului de cunoștințe și cultură a oamenilor muncii de la sate.

VÎRSTA DE FOC

Ca pescărușii trecem noi prin timp
viziind prelung prin spații inundate
de mari lumini, de strălucit nimb
al epocii arzând în demniitate.

Purtăm pe aripi cerul și pământul,
îmbogățim terestrele minuni
și umerii susțin umani avântul
acestei țări rămasă din străbuni.

Așa simțem: mari pescăruși prin spații
purtăm pe aripi într-un zbor deschis
stindardul apărut de generații
înfipt pe meterezele de vis.

Și timpul nu ne atinge niciodată
ci ne-nălzește marca lui făclie
și-n limpezii, clare ape, și deslățat
o tinerețe unică și vie.

MIRCEA MICU

SIMFONIA MUNCII

Privesc cu ochii limpezi peste veacuri
Și cliteca ascult marea vibrând
E simfonia muncii și-a vieții
Ce o aud în preajma mea sunând.

Privesc cu ochii limpezi peste veacuri
Furnalele, mari lăntice, vestesc
Cum simfonia muncii și-a catoare
Răsună viu pe platul românesc.

Eu știu că cei ce scot aceste note
Pe-nălțate strălucite de zori
Sunt fărâșurile bucuriei mele
Un cor deslățat de tineri muncitori.

Și pentru ei scriu versurile-aceste
Născute să se-avântă sus în zare
Crescute cu o tainică lumină
Din simfonia muncii creatoare.

TEODOR FRÎNCU

Noutăți editoriale

În colecția „Studii și documente” a Editurii pentru literatură se află în curs de apariție un volum „Odorescu”, intitulat „Pagini regăsite”. Lucrarea înscrisează scrieri inedite din literatură, între care două fragmente de comedii precum și corespondență, în bună parte inedite. Geo Serban, sub îngrijirea cărui apar această carte, semnează și studiul introductiv.

La aceeași editură se află sub tipar, într-un stadiu avansat, pri-

mele patru volume din seria operei lui George Călinescu. Primul volum cuprinde romanul de tinerețe al autorului „Cărțile nuntii”, al doilea „Poetii”, iar volumele III și IV romanul „Enigma Otiliei”.

În aceste zile au apărut două volume de „Proză umoristică” română. Textul este ales, prefațat și prezentat de Silviu Iosifescu. Antologia cuprinde câteva lucrări din proza satirică populară, după care sunt prezentate texte, în ordine cronologică, începând cu Neulce și Dimitrie Cantemir și încheind cu lucrări semnate de scriitorii contemporani. În total sunt reproduse texte din 66 de autori.

Simpoziune

Recent, comitetul organizației de bază UTM desfacere T.A.P.L. a organizat un simpozion literar. Cu acest prilej o parte din membrii cercului „I. Slavici” care funcționează pe lângă Consiliul local al sindicatelor, au citit din creațiile lor.

Simpozionul a plăcut celor peste 80 tineri participanți.

G.H. BURDAN, coresp.

Peste 300 de participanți au asistat la un interesant simpozion organizat în sala clubului SMT din Pecca. Prima expunere a avut ca temă „Legalitatea socialistă, expresie a voinței poporului muncitor”. A urmat apoi o prezentare a realizărilor obținute de către oamenii muncii din raionul Arad în anii puterii populare. Expunerea a fost însoțită de prezentarea unei expoziții volante care înfățișează grafic aceste realizări.

ADALBERT DAROT, coresp.

La Teatrul de stat din Arad

„DINCOLO DE ZARE”

de EUGENE O'NEILL

Acum aproape un sfert de veac (18 aprilie 1940) Naționalul clujean prezenta în premieră pe țară una dintre cele mai semnificative piese ale dramaturgului american E. O'Neill, „Dincolo de zare”.

După această premieră de succes regizată de Victor Papilian și interpretată de nume cunoscute ale teatrului românesc, N. Siretenu, Titus Lapteș și alții, piesa a mai fost jucată sporadic, iar în ultimele două decenii, de ioc. Drama familiei Mayo va trăi însă multă vreme și la aproape 50 de ani de la data în care a fost scrisă, forța ei ținește cu aceeași împetuozitate și prospețime, punctată de același umanism cald și vibrant propriu scrierilor marelui dramaturg. Piesa face parte din ciclul „Dramele marii și ale pământului” și alături de „Anna Christie” și „Pătina de sub ultimă oglindă” cu obiectivitate realitatea vieții americane de la începutul secolului, universul spiritual

case părintească sărac și dezgustat de viața „de dincolo”, de o lume a speculațiilor ce nu se potrivea cu firea sa cinstită.

Spectacolul a ridicat serioase probleme colectivului teatral din Arad, și în mod direct regizorul Nic. Moldovanu, care s-a apropiat cu grijă de text, l-a conferit dimensiunile sale reale, a realizat un spectacol interesant. Trăgismul specific pieselor lui O'Neill n-a fost atenuat, violența cu care se confruntă caracterul privit prin unghiul unei realități necrutătoare, destinele zdrobite ale eroilor, în fine întreaga atmosferă apăsătoare a spectacolului a fost secundată cu grijă de o lumină proaspătă a speranței generală de un umanism viu și robust. Concepția finală nu ca o ultimă poartă închisă delințiv peste destinele unor oameni sîrșiți, conținându-i lumină și perspectivă, regia a făcut din cei doi supraviețuitori ai acestui necruțător tai-

de îndelungată memorie. O tinărată acțiune a teatrului arădean, Constantin Comănoiu, interpretează rolul dificil care este Ruth Atkins, poate unul din cele mai grele din toată piesa. Am fi dorit o mai fină nuanțare a gesticii mai ales în trecerile de la candoare și acuratețe, la violență și disperare.

Înzestrată cu multă fantezie, avantajată de o voce frumoasă și de-o fină plastică a mișcărilor, eroina trăiește pe rând candoarea îndrăgostitei, deziluzia unui ideal ratat, resemnarea totală în fața unei înfringeri iminente. O mai bună și atentă supraveghere a atitudinii în scena destăinuirii față de Andrew se impune.

Ion Borst (Andrew Mayo) ne-a oferit în seara premierii o surpriză plăcută. Decis și în forță, conturează figura optimistă și hotărâtă a fratelui lui Robert. Întelegând că personajul său emană o putere generată de un moral sănătos, îl menține cu mică oscilație ca singurul de neclintit în această ostilă luptă, mirajul reînnoierii sale fiind socotită ultima șansă a celor de la fermă dezasturată. Chiar și în final, fărâșura sa dreptă strălucimăză piesa, scoțându-o parca și, odată cu ea și pe spectatori, din atmosfera aceea dezolantă, apăsătoare.

În fine, Victor Odilo Cimbru trăiește cu acută sensibilitate destinația visătorului Robert, stins de o boală nemiloasă, în perimetrul îngust al colinelor ce-l întuneacă zărea. În scena morții, de o veridicitate emoționantă, actorul dă impresia unei ultime desprinderi, a unui ultim efort de zbor spre „dincolo de zare” și, de aceea, moare zîmbind, crezînd până în ultima clipă în înălțătorul miraj al fericirii.

Cu o gestică economicoasă, cu finețe și dezvoltură ne oferă un Robert visător, romantic, încrezător, așa cum l-a văzut și marele dramaturg.

În ton cu restul interpretării se situează și Constantin Adamovici (Dick Scott), Elena Drăgoi (Mate Mayo), Vasile Varganici (Doctorul Tawcett), Lucia Georgiana (Doamna Atkins), Mircea Gherdan (Ben) care au creat personaje reale, interesante, vii.

O mențiune specială pentru tinăra interpretă Marioara Nădășan (Mary) care prin prospețimea și candoarea vârstei (8 ani) a fost, în timpul prezentării sale în scenă, ca o mică speranță într-o lume a marilor drame.

O notă bună pentru caletul program, melucios și documentat întocmit, însoțit de o expresivă tolografie a autorului și inspirat ilustrat de Eva Györfly.

Inițiativa teatrului arădean de a oferi un spectacol ocolit anilor și de alte teatre, a fost pe deplin răsplătită. Și ce nu se pare mai interesant de subliniat este faptul că de la regizor la interpret, într-o deplină armonie, forțele s-au unit în a face dintr-un text al destinelor înfrînte, al deznașdejii, un spectacol cu perspectivă în viața eroilor care pot fi recuperați. Și acest lucru, spune totul.

M. BUR

O scenă din piesa „Dincolo de zare”

și social al unor eroli de mari aspirații, umani și modesti, zdrobiți de vicisitudinile vieții capitaliste.

Iată că în familia fermierului Mayo, pălmasă îndrăgostit al pământului, se va declanșa pe neașteptate o dramă violentă, care, asemenea unui uragan necruțător, va zdrobi cu neputență viața și aspirațiile unor eroli care până la un moment dat trăiau în cămășii subțiri a unei aparente fericiri Frații Mayo, Robert și Andrew, primul romantic și visător, al doilea spirit practic, echilibrat, iubitor al apei, pe Ruth, fiica unui fermier vecin.

Destinul hărăzește erolori drumuri opuse aspirațiilor lor. Andrew se rupe brutal de patina pământului și într-o supremă refulare a dragostei nerealizate pleacă într-o călătorie în jurul lumii, Robert visătorul, cel care dorea lumea de dincolo de zare, va rămâne înțuit pe pământul care-i va sorbe înecut cu înecut tinerețea și viața.

Pe nesimțite, aripa neagră a pierzaniei va revărsa moarte și durere în mica fermă de dincoace de coline. Bătrînul Mayo se stinge, soția lui de asemenea și în fine ultimul învins Robert, va muri înțuit de „pământul blestemat”. Și Andrew se va întoarce la

fun niște naufragiați care au și trebuire să aibă o speranță.

Ferindu-se de tentațiile ispititoare ale decorului stilizat, Sever Frențiu a plasat acțiunea în cadru verosimil, a conferit interlocutorilor și peisajelor o austeritate cerută de text, armonic îmbinată cu acesta. Pomozorul s'irav în scena înfățișării cu delicatețe albul răsleț al clorva florii speriate, se transformă în final într-un copac matur, fără podobe, despicat în două brațe stinghere spre cer. E o intenție de simbol în această concepție care merită evidențiată.

Alegnd un grup de interpreți relativ tineri, regizorul a căutat să le armonizeze calitățile, a rodunțit strădănițele păstrînd de-a lungul întregului spectacol a nume echilibrat necesar.

Ricardo Colbetti în rolul bătrînului fermier Mayo realizează cu finețe figura unui bătrîn îndrăgostit de pământ, caracter dirz și neînduplecat, în bun și violent deopotrivă. În urma confruntării neașteptate dintre el și fiul său Andrew, actorul își gradează cu grijă creșterea, conferă minucie sale punctul terminus, se retrage nu învins ci mai degrabă uimit și resemnat din luptă. Familiar, degajat, Ricardo Colbetti izbutește să creeze un personaj autentic.

Săptămîna villoare pe ecrane

„Comoara din Vadul Vechi”

Citeva date privind genericul filmului

Apariția pe alisul cinematografic arădean din săptămîna villoare a noului film românesc „Comoara din Vadul Vechi” ni-l aduce în actualitate pe înecutul cineașt Victor Iliu. Născut la Sibiu, în 1912, el se remarcă încă înaintea celui de-al doilea război mondial, în presa progresistă a vremii, ca un entuziast comentator al artei ecranului. Victor Iliu s-a găsit dedicat vocației sale de cineașt abia după eliberare. A debutat în 1950 cu documentarul „Scrisoarea lui Ion Marin către Ștefănița” film care vădea calitățile de publicist îmbinate cu înclinația de cineașt anunțînd o personalitate artistică interesantă de definiție. Un an mai târziu realizează împreună cu Jean Gheorgescu filmul „În sal la noi” care-i aducea Premiul pentru cel mai bun scenariu la Festivalul internațional al filmului de la Karlovy-Vary, în 1953. „Mitrea Copor” îl va aduce un nou premiu la același festival. Trei ani mai târziu, „Moara cu noroc” constituie încă unul din importanțele sale succese.

După cîțiva ani în care o boală l-a ținut departe de platoul

ÎN CLIȘEU: o secvență din film.

de filmare, Victor Iliu ecranizează o năvălă a lui V. Em. Galaș realizată astfel „Comoara din Vadul Vechi”. Filmul, care evocă atmosfera complicită a anilor secetei într-un sat moldovenesc a fost distins cu Premiul pentru regie la Festivalul filmului românesc de la Mamaia. Imaginea noii producții românești este semnată de Gheor-

ghe Fischer, iar muzica de Tibertiu Olah. În rolurile principale, alături de Ștefan Mihăilescu Brăila artist emerit, genericul întregirează debutul unor tineri absolvenți ai Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”, Mariana Pojar și Ion Caramitru.

Start în întrecerea cercurilor dramatice

care s-au pregătit căminele culturale în vederea festivalului biennial de teatru este faptul că o serie de piese au fost prezentate de câteva ori în fața spectatorilor înainte de a fi prezentate în concurs. Așa, de pildă, comedia „Matei Gumețu” de Novacek,

tru care concursul coincide cu premiera piesei. La fel de bine stau cu pregătirile în vederea festivalului și echipele de teatru ale căminele culturale din Simpetru German, Nădlac, Orțișoara și altele.

La cele două centre (Vinga și

Al IV-lea Festival biennial de teatru „I. L. Caragiale”

pusă în scenă de artiștii amatori de la căminul cultural din Peșteră a fost prezentată în fața spectatorilor din comună. Este firesc deci ca aceste formații să aibă sorti de izbîndă mai mari decît acele echipe pen-

Firiteaz) unde se desfășoară astăzi prima fază intercomunala a Festivalului biennial de teatru, și-au dat împlinire cinci cercuri dramatice. La Vinga, care se prezintă în concurs cu „O scrisoare pierdută” mai șosește și formația de teatru din Malat cu piesa: „Un sac cu țărțe” de L. Hunyadi. Întrecerea de la Vinga se anunță a fi interesantă. „O scrisoare pierdută” a lui Caragiale

R. POPESCU

Un numeros public a asistat aseară în sala Palatului cultural la al 17-lea concert simfonic din stagiunea 1964-1965 susținut de orchestra simfonică a Filarmonicii din localitate, cu concursul dirijorului Iosif Conța, artist emerit, și al pianistului Cristea Zalu din București. ÎN CLIȘEU: aspect de la o repetiție a orchestrei.

n urmă cu doi ani, tot pe la începutul lunii februarie, artiștii amatori din cercurile dramatice

ale cluburilor muncitorești și ale căminele culturale trăiau aceleași clipe emoționante pe care le trăiesc astăzi. Începuse prima fază a celui de-al III-lea Festival biennial de teatru „I. L. Caragiale”.

Pentru cel de-al IV-lea Festival biennial de teatru, și căminul start se dă astăzi în lăză intercomunala, artiștii amatori s-au pregătit cu mai multă strălucire. În dorința de a obține calificări cât mai bune, colectivele de conducere ale căminele culturale, au început încă din vara anul trecut pregătirile. Piesele cu care se prezintă azi în concurs au fost alese cu grijă, iar repetițiile, au fost continuele cu pasiune, înfățișându-se pe îndelete replica fiecărui interpret.

Vizita lui Mihail Florescu In India

DELHI 30. (Agerpres). In cursul vizitei sale in India, Mihail Florescu, ministrul industriei petrolului si chimiei...

COMEMORAREA A 17 ANI DE LA ASASINAREA LUI MAHATMA GHANDI

DELHI 30. (Agerpres). In India s-au comemorat simbată 17 ani de la asasinarea lui Mahatma Gandhi...

TRATATIVELE INTRE RAU SI ARABIA SAUDITA AU AJUNS LA UN REZULTAT VIZIBIL

CAIRO 30. Corespondentul Agerpres, N. Plopanu, transmite: Ziarul "Al Akhbar El Yom" relatează că tratativele care au loc in prezent între RAU și Arabia Saudită au ajuns la un rezultat vizibil...

Pentru prelungirea termenului de prescripție a crimelor de război

GENEVA Ziarul "La Tribune de Geneve" a publicat la 29 ianuarie un articol, semnat de redactorul șef al acestui ziar, în care acesta propune ca termenul de 20 de ani de prescripție a crimelor de război fasciste să fie luat în considerare...

FUNERALILE LUI CHURCHILL

LONDRA 30. (Agerpres). Sîmbătă au avut loc funeraliile fostului prim-ministru al Angliei, Winston Churchill. Cortegiul funebru a parcurs străzile Londrei...

LONDRA 30. (Agerpres).

Sîmbătă au avut loc funeraliile fostului prim-ministru al Angliei, Winston Churchill. Cortegiul funebru a parcurs străzile Londrei...

„COSMOS-53” — un nou satelit artificial al Pămîntului

MOSCOVA 30 (Agerpres). La 30 ianuarie 1968 în Uniunea Sovietică a fost lansat satelitul artificial al Pămîntului „Cosmos-53”...

orbitei față de planul Ecuatorului — 48,8 grade. In afara aparatului științific, la bordul satelitului există un emițător radio care funcționează pe frecvențele 20,005 și 90,022 MHz...

Un plan de reglementare a problemei congoleze

ALGER 30 (Agerpres). In cadrul unei conferințe de presă ținute vineri seara la Alger, Christophe Gbenye, șeful guvernului revoluționar congolez...

a Comisiei de anchetă a ONU, privind sancționarea asasinilor lui Patrice Lumumba, Maurice Mpolo, Joseph Okito și a celorlalți conducători congolezi...

CONFERINȚA REPRZENTANȚILOR COMISIILOR NAȚIONALE PENTRU UNESCO DIN ȚARILE BALCANICE A LUAT SFÎRȘIT

SOFIA 30. (Agerpres). La 29 ianuarie s-a încheiat la Sofia Conferința reprezentanților Comisiilor naționale pentru UNESCO din țările balcanice...

GREVE ÎN ȚARILE CAPITALISTE

NEW YORK 30 (Agerpres). Un nou pas s-a realizat spre rezolvarea conflictului de muncă dintre docherii de pe coasta Atlanticului și din golful Mexic...

Sesiunea comitetului consultativ al A. E. L. S.

GENEVA 30 (Agerpres). Corespondentul agenției DPA relatează că sesiunea comitetului consultativ al Asociației europene a liberului schimb — AELS — care se ține la Geneva...

de săptămîni și nu de luni, cum au declarat reprezentanții guvernului britanic la sesiunea din noiembrie a Consiliului ministerial al AELS...

Cu privire la situația economică a Spaniei

PARIS 30. (Agerpres). Intr-o corespondență din Madrid, cu privire la situația economică a Spaniei, ziarul francez „Combat” subliniază că „ritmul și volumul pătrunderilor de capital în Spania ar fi mai mare decât asupra economiei acestui țară”...

Pe de altă parte, ziarul arată că „prețurile cresc vertiginos, așa că sistemul este amenințat de o inflație galopantă”...

Instalarea noului ministru de război al Columbiei

BOGOTA 30. (Agerpres). Vineri a fost instalat la Bogota noul ministru de război al Columbiei, generalul Reveiz Pizarro...

In cluda acestor deolarajii, ultimele evenimente petrecute în Columbia, care au culminat cu demisia fostului ministru de război, indică faptul că între comandantii militari și guvernul condus de președintele Guillermo Leon Valencia s-a produs o criză...

ÎN LEGATURA CU PROBLEMA UNIFICĂRII GERMANIEI

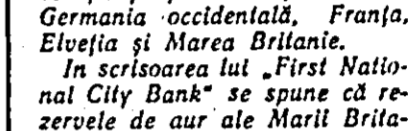
BONN 30. (Agerpres). Luind cuvîntul la Frankfurt pe Main, Lorenz Knorr, membru al Directoratului Partidului vest-german „Unirea germană a păcii”, a declarat că problema germană nu poate fi rezolvată prin politica înarmării...

biectivele principale ale Uniunii germane a păcii în cadrul pregătirilor în vederea apropiatelor alegeri pentru Bundestag...

Aspecte ale problemei acoperirii monetare în țările occidentale

Intr-o recentă apariție „Scrisoare economică” a lui „First National City Bank” din New York se face o expunere asupra situației rezervelor de aur existente în lumea occidentală și a problemelor legate de aceasta...

vernele și băncile centrale străine nu-și vor converti dolarii în aur. Acest optimism nu pare însă justificat mai ales fiind seama de acțiunea Franței de a-și converti rezervele de dolari în aur...

se află pe primul loc, urmate de Germania occidentală, Franța, Elveția și Marea Britanie. In scrisoarea lui „First National City Bank” se spune că rezervele de aur ale Marii Britanii sînt fără îndoială prea mici pentru o țară a cărei monedă este folosită la finanțarea a circa unei treimi din volumul comerțului mondial...

Presupunerea că guvernele și băncile centrale străine nu vor ermite pretenții „exagerate” de convertire a dolariilor lor în aur pentru a menține actualul sistem internațional de devaloare, deși este rezonabilă, se lovește astfel de anumite interese speciale ale țărilor respective...

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

LISABONA. După cum relatează agenția de presă vest-germană DPA, citind surse oficiale, în cursul anului 1964 tribunașele portugheze au înscenat 49 procese politice condamnând la închisoare pe diferite termene, varînd între cîteva luni și mai mulți ani, un număr de 286 persoane.

LONDRA. Numărul incendiilor izbucnite la întreprinderile industriale din Marea Britanie a crescut de peste șase ori în ultimii șase ani, se arată într-un raport al Asociației pentru apărarea împotriva incendiilor...

medicină la Universitatea din Oklahoma. Dr. West îl mai examinase pe Ruby la cererea primului apărător al acestuia, avocatul Melvin Belli...

me pentru industrie, mașini, utilaje și alte mărfuri.

BONN. Deputatul social democrat Erwin Schoettle, membru al comisiei Bundestagului pentru problemele bugetare, a anunțat că fracțiunea social democrată din Bundestag va respinge proiectul de buget prezentat de guvernul Erhard.

MARI INUNDAȚII ÎN STATUL OREGON ȘI ÎN REGIUNILE ÎNVECINATE

LAGOS. Postul de radio Lagos a anunțat că în urma tulburărilor politice care au avut loc în regiunile de est ale țării au fost arestate 190 de persoane.

TOKIO. În Japonia a avut loc o nouă scumpire a mărfurilor de larg consum. Prețurile la orez au crescut cu aproape 15 la sută, taxele pentru asistența medicală au crescut cu 9 la sută, prețurile la cereale cu 10 la sută, la lezume cu 13 la sută etc.

QUITO. Ministrul de finanțe al Ecuadorului, Alberto Quevedo Toro, a anunțat vineri că în scopul deschiderii de noi debusee pentru mărfurile ecuadoriene, junta guvernamentală ecuadoriană a adoptat un decret prin care se autoriză schimburi comerciale între Ecuador și țările socialiste.

RIO DE JANEIRO. După cum anunță agenția Tanjug, Salvador Allende, liderul Partidului socialist din Chile, a declarat că reprezentanții unor partide de stînga din Chile, Argentina și Uruguay s-au întâlnit recent la Montevideo. Cu acest prilej ei au adoptat o rezoluție în care se cere „trimiteră de urgență în Brazilia a unei delegații parlamentare internaționale, compuse din juristi și reprezentanți ai organizațiilor politice, sindicale și universitare, care să ceară eliberarea deșințurilor politice”.

PORTLAND 30. (Agerpres). Agențiile americane de presă transmit că în statul Oregon și în regiunile învecinate, ca urmare a ploilor care au topit zăpezile abundente, apele râurilor s-au revărsat din nou provocînd mari inundații. Se apreciază că situația este „periculoasă”, dar că nu la proporțiile inundațiilor care au avut loc în luna decembrie anul trecut, cînd 18 persoane au pierit și s-au înregistrat pagube în valoare de 244 milioane dolari. Pînă acum nu se anunță pierderi de vieți omenești, dar aproximativ 400 de persoane din Salem (Oregon) și-au părăsit locuințele inundate. În vestul statului Washington a fost rupt un dig și au fost inundate mii de acri din fermele regiunii Walla Walla. În sprijinul sinistrașilor, autoritățile au trimis școlarii pentru a-și aproviziona cu alimente, au fost, de asemenea, folosite elicoptere pentru evacuarea celor care și-au pierdut locuințele.

FUNERALILE LUI CHURCHILL

LONDRA 30. (Agerpres). Sîmbătă au avut loc funeraliile fostului prim-ministru al Angliei, Winston Churchill. Cortegiul funebru a parcurs străzile Londrei...

BUENOS AIRES. Poliția argentiniană a anunțat descoperirea unei organizații teroriste anticomuniste. Au fost confiscate arme și literatură cu caracter nazist. Poliția a intrat în posesia unor documente care dovedesc că membrii organizației teroriste erau în legătură cu cureuri naziste stabilite în Paraguay.

VIENA. Incepînd din luna martie, Austria va participa la sistemul internațional comercial de comunicații prin sateliți. Direcția generală pentru administrația poștală și telegrafică a cerut reprezentanților diplomației austriece la Washington să semneze aderarea acestei țări la sistemul de telecomunicații prin sateliți.

DALLAS. Jack Ruby, condamnat la moarte pentru uciderea lui Lee Harvey Oswald, asasinul presupus al președintelui Kennedy, a fost examinat vineri, timp de peste o oră, în celula sa din închisoarea din Dallas de către un psihiatru, dr. West, profesor de